

1. Denizlerden buharlaşan sular, yukarıda yoğunlaşıp aşağıya yağmur hâlinde düşüncü bu yağmur suları, pek çok pisliği ve suda eriyen maddeyi nehirlere, özellikle denizlere sürüklemektedir. Bu şekilde pislikler, kirleticiler havadan ve topraktan sulara geçmektedir. Karalardan sökülebilen ve sular tarafından sürüklenilebilen taşlar ve topraklar da bu kirletici maddeler gibi denizlere taşınmaktadır. Bu taşınmayla ister kirleticiler olsun isterse taş ve topraklar, geri dönüşümü olmayacak biçimde sulara karışmaktadır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değınılmemiştir?

- A) Suların, kirleticileri ve toprakları taşımalarının engellenemeyeceğine
B) Yağmur sularının, denizlere kirleticileri ve toprakları taşıdığına
C) Yağmurun, denizden yükselen su buharından oluştuğuna
D) Denizlerin, yağmur sularının taşıdığı maddelerle kirlendiğine
E) Havadaki ve topraktaki kirleticilerin sulara karıştığına

2. Küresel ısınma ve buna bağılı olarak meydana gelen iklim değışimi sürecinin yaratacağı veya yaratmış olduğu ekonomik, ekolojik ve sosyolojik sonuçlar, dünyanın hiçbir yerinde henüz tam anlamıyla kavranamamıştır. Ancak bilim insanları yaptıkları araştırmalarda, insanların bu tehlikelerle er geç karşılaşacağını ve bunların yaratacağı sonuçların neler olabileceğini bilimsel verilere dayanarak açıklamaktadırlar.

Bu parçada küresel ısınma ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değınılmemiştir?

- A) İklim değışimine yol açabileceğı
B) Tehlikeli sonuçlarını insanların yaşamasının kaçınılmazlığı
C) Sonuçlarının bilimsel verilerle ortaya konduğu
D) İnsanların zamanla daha duyarlı olacağı
E) Yarattığı sonuçların tam olarak anlaşılmadığı

3. Fosil yakıt kullanımı, sanayileşme, hızlı nüfus artışı, enerji üretimi, ormansızlaşma gibi etkenler sonucunda atmosfere salınan gazlar doğal sera etkisini artırmaktadır. Bu artışın sonucu olarak yeryüzü ısınmakta, buharlaşma fazla olmakta ve iklim dengesi bozulmaktadır. İklim dengesinin bozulması, yağış düzeninin bozulmasına yol açmaktadır. Bunun yanında toprağın nem tutma oranı düşmektedir ve toprakta çölleşme meydana gelmektedir.

Bu parçaya göre toprağın çölleşmesinde

- I. Fosil yakıt kullanımı
II. Nüfus artış hızı
III. Ormansızlaşma
IV. Yeryüzünün ısınması

olaylarından hangileri başka nedenlerin sonucu olarak dolaylı rol oynamaktadır?

- A) Yalnız I. B) Yalnız IV. C) I. ve IV.
D) II. ve III. E) I, III. ve IV.

4. Çevre kirliliğinin temelinde insan faaliyetleri yatmaktadır. Dolayısıyla, insan davranışları ve toplumun çevre bilinci, çevre kirliliğiyle mücadelede çok önemlidir. İnsan olarak bilmeliyiz ki tükettiğimiz her şey, ekosisteme bir kirlilik yükü olarak dönmektedir. Tükettiğimiz gıda, harcadığımız enerji ve diğer tüketim mallarının, hem üretiminin hem de bunların artıklarının çevreye yüklediği bir kirlilik yükü vardır. Öyleyse birey olarak çevre açısından üzerimize düşen, yapabileceğimiz kadar az tüketmektir.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Çevre kirliliğinde asıl etken nedir?
B) Çevre kirliliğiyle mücadelede önemli olan nedir?
C) Çevre kirliliğine karşı insanlar yeteri kadar bilinçli midir?
D) Tüketim maddeleri, çevre kirliliğinde etkili midir?
E) Çevre kirliliğini önlemede her ferdin yapması gereken nedir?

5. Bugün çok önemli bir çevre problemi olan ve özellikle insan sağlığını etkileyen hava kirliliği, atmosfer bileşiklerinin değişmesiyle başlamaktadır. Atmosfer, genellikle içerisine karışan toksinli maddeleri eriterek etkisiz hâle getirir. Buna rağmen meteorolojik ve coğrafik şartlara bağlı olarak devamlı kirlenmektedir. Çeşitli amaçlarla yakılan ateşler, fabrika ve ev bacalarının dumanları, araçların egzoz gazları, yanardağların çıkardığı dumanlar havaya çeşitli zehirli gazların oldukça fazla miktarda karışmasına neden olmaktadır. Bu, kirliliği sürekli hâle getirmektedir.

Bu parçadan hava kirliliğiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsan sağlığını etkilediğine
- B) Atmosferin yapısının değişmesiyle oluştuğuna
- C) Bütünüyle insanlar tarafından kirletildiğine
- D) Atmosfere karışan zehirli gazlardan kaynaklandığına
- E) Sürekli bir şekilde gerçekleştiğine

6. Gıda kıtlığının giderilmesi için tarımdaki verimliliğin artırılması gerekmektedir. Bu nedenle kimyasal gübreler ve tarım ilaçları verimin yükseltilmesinde vazgeçilmezler arasına girmiştir. Bu gübre ve ilaçların kullanımının planlanması ve kontrol edilmesi kaçınılmaz bir gereklilik hâline gelmiştir. Ülkemizin bazı bölgelerinde bazı tarım ürünlerinde bilinçsiz tarım ilacı kullanımı yapılmaktadır. Bilinçsiz kullanılan ilaçlar da sağlığı tehdit etmek, doğal dengeyi bozmak gibi geri dönüşü çok zor yan etkiler oluşturmaktadır. Planlama ve denetim mekanizması bu yüzden elzem hâle gelmiştir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Gıda yetersizliğinin giderilmesinin tarımda verimliliği artırmaya bağlı olduğuna
- B) Tarımda kimyasal gübre ve ilaç kullanımının olmazsa olmaz bir duruma geldiğine
- C) Ülkemizin kimi yörelerinde tarım ilaçlarının bilinçsizce kullanıldığına
- D) Tarımda ilaç ve gübre kullanımının sağlık açısından tehlikeler doğurduğuna
- E) Gübre ve ilaç kullanımında denetim mekanizmalarının sorumluluğunu yerine getirmedesine

7. Bahçemizde bir manolya ağacı vardı. Babaannemin de dudaklarından manolya şarkısı hiç gitmezdi: "Koklamaya kıyamam, benim güzel manolyam!" Babaannem koklayınca bile solar dediği için ağaca tırmanmaya çalışan hatta etrafında koşan çocuklara bile kızardım. Rüzgâr esince öyle tatlı bir koku gelirdi ki burnuma... Bu manolya ağacına âdeta bağlanmıştım, onu tutkuyla seviyordum. Bu sevgi, kaybettiğimiz babaannemin hatırası olduğu için mi oluşmuştu? Kim bilir? Ağaca bir şey olursa babaannemin hatırası sarsılacak gibi gelirdi.

Bu parçanın yazarı manolya ağacıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) Duyduğu sevgiye
- B) Görünümünün güzelliğine
- C) Korumaya çalıştığına
- D) Kokusunu çok beğendiğine
- E) Babaannesinin bir hatırası gibi algıladığına

8. Bostancı'nın adı, kimi kaynakların söylediği gibi, burada çok bostan olduğu için böyle değildir. Osmanlı Dönemi'nde, İstanbul'u Anadolu'ya bağlayan ana yol Bostancı'dan geçiyordu. Kentin bu doğu sınırında, bir Bostancı Derbendi yani karakolu kuruldu. Bu karakol, İstanbul'a giriş çıkışları kontrol ediyor, kentte işi gücü olduğunu kanıtlayamayan ya da kentte yaşayan bir kefil gösteremeyenleri buradan geçirmiyordu.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Bostancı adının kaynağının yanlış bilindiği
- B) Osmanlı Dönemi'nde Bostancı'nın anayol güzergâhında olduğu
- C) Bostancı'da İstanbul'a giriş-çıkışları kontrol amacıyla karakol kurulduğu
- D) Bostancı Derbendi'nin İstanbul'da işi olmayanları şehre almadığı
- E) Bostancı'nın Osmanlı Dönemi'nde önemli bir yerleşim yeri olduğu

1. A

2. D

3. B

4. C

5. C

6. E

7. B

8. E